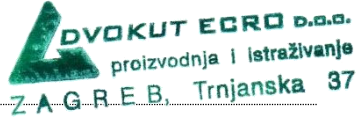

Datum / ožujak 2024

Klijent / EUROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ

Naziv dokumenta / **NETEHNIČKI SAŽETAK HEP GoGreen, HRVATSKA**

Klijent:	EUROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ One Exchange Square, London EC2A 2JN, United Kingdom
Konzultant:	DVOKUT ECRO d.o.o. Trnjanska 37, 10000 Zagreb
Ugovor	UGOVOR O KONZULTANTSKIM USLUGAMA 2021.004019 Ref. br. U134_21 od 4. studenog, 2021.
Dokument:	NETEHNIČKI SAŽETAK HEP GoGreen, Hrvatska
Datum:	1. kolovoza 2022.
Tim stručnjaka:	Mario Pokrivač mag. ing. traff., struč. spec. ing. sec. Marijana Bakula, mag. ing. kemijski. Igor Anić, dipl. ing. geoteh., univ. spec. oecoling. Tajana Uzelac Obradović, mag. biol. mr.sc. Gordan Golja, mag. ing. cheming., Tomislav Hriberšek, mag. geol. mr.sc. Konrad Kiš, mag. ing. silv. Mirjana Meštrić, mag. ing. prosp. arch. Ivan Juratek, mag. ing. prosp. arch., Marta Brkić, mag. ing. prosp. arch. mr.sc. Ines Rožanić, MBA Valentina Šimičić, MBA Ema Svirčević, mag. oecol. Daniela Klaić Jančijev, mag. biol. Najla Baković, mag. oecol.
Direktor:	<i>Marta Brkić, mag. ing. prosp. arch.</i>

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. OPIS PROJEKTA	1
3. KONTEKST	3
3.1. OBRAZLOŽENJE PROJEKTA.....	3
3.2. PRAVNI ASPEKTI I USKLAĐENOST	3
3.3. TRENUTNA SITUACIJA U POGLEDU OKOLIŠNIH I SOCIJALNIH PITANJA.....	3
3.4. DOSADAŠNJI TIJEK RAZVOJA PROJEKTA	3
3.5. RAZMATRANJE ALTERNATIVA	3
4. OPIS PROCEDURE	4
5. PREGLED KORISTI ZA OKOLIŠ, MJERE ZA UBLAŽAVANJE I UPRAVLJANJE NEGATIVNIM UČINCIMA	5
6. PREGLED KORISTI ZA DRUŠTVO, POTENCIJALNI NEGATIVNI UTJECAJI, MJERE UBLAŽAVANJA I UPRAVLJANJA	9
7. KOMUNIKACIJA	11
7.1. PLAN UKLJUČIVANJA DIONIKA.....	11
7.2. PRITUŽBENI MEHANIZAM.....	11
7.3. KONTAKT PODACI	12

1. UVOD

Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) razmatra aranžiranje financiranja za društvo Hrvatska elektroprivreda d.d., dioničko društvo u 100-postotnom vlasništvu Republike Hrvatske. HEP se bavi proizvodnjom, distribucijom i opskrbom električnom energijom, distribucijom i opskrbom kupaca toplinskom energijom u sustavima javnog toplinarstva u 6 većih gradova te distribucijom prirodnog plina u 3 županije. Toplinska energija proizvodi se u termoelekttranama u Zagrebu, Osijeku i Sisku i isporučuje HEP-ovom distributeru toplinske energije. Glavni izvor goriva u postrojenjima za javno toplinarstvo su prirodni plin/loživo ulje i u manjoj mjeri drvna biomasa.

Sredstvima iz kredita financirala bi se izgradnja sunčane elektrane Korlat ukupne instalirane snage do 99 MW te priključnom snagom od 75 MW.

EBRD je naručio Dubinsku analizu procjene okolišnih i socijalnih učinaka (ESDD) s ciljem potvrde kategorizacije projekta, koja je uključivala terenske posjete na lokaciji sunčane elektrane i analizu podataka o projektu sadržanu u različitoj dokumentaciji. Dubinskom analizom procjene okolišnih i socijalnih učinaka potvrđeno je da se projekt svrstava u kategoriju B u skladu s Okolišnom i socijalnom politikom Europske banke za obnovu i razvoj (2019.).

Ovaj dokument predstavlja netehnički sažetak (NTS, eng. - *Non-Technical Summary*) koji donosi sažetak projekta na netehničkom jeziku i koji uključuje kontekst i opis projekta, postupak procjene utjecaja na okoliš (EIA, eng. - *Environmental Impact Assessment*) na nacionalnoj razini, okolišne i društvene koristi/utjecaje, mjere ublažavanja i upravljanja koje su uključene u zaseban Okolišni i socijalni akcijski plan (ESAP, eng. - *Environmental and Social Action plan*) i kontakt podatke za provedbu komunikacije opisane u Planu uključivanja dionika (SEP, eng. - *Stakeholder Engagement Plan*) koji uključuje pritužbeni mehanizam razvijen u sklopu projekta.

2. OPIS PROJEKTA

- Sunčana elektrana u okviru ovog projekta je Sunčana elektrana – Korlat, 99 MW instalirane snage i priključne snage od 75MW.

U tablici u nastavku sadržane su informacije o lokaciji, instaliranoj snazi, glavnim okolišnim značajkama za projekt.

Sunčana elektrana	Županija/Grad /Općina	Instalirana snaga (MW)	Glavna značajka lokacije zahvata	Unutar područja ekološke mreže Natura 2000 ili zaštićeno područje (Da/Ne) Blizina (km)
SE Korlat	Zadarska županija Grad Benkovac	99,00	Ukupna površina : cca. 145 ha Trenutna namjena : travnjak koji je u procesu progresivne sukcesije koja vodi obnovi šumske vegetacije (makija), Prostorne značajke (prostorni planovi) : proizvodna, koja je određena kao površina za razvoj vjetroparkova Vlasnik zemljišta : Republika Hrvatska Korisnik zemljišta : N/P	NE Natura 2000: jedan tip staništa N2000 smješten na udaljenosti od 3,2 km jugozapadno od SSE, a drugi lokalitet na udaljenosti od 3,7 km sjeveroistočno od SE.

Slika 2-1: Lokacija SE Korlat

---

3. KONTEKST

3.1. OBRAZLOŽENJE PROJEKTA

HEP do 2030. godine planira povećati udjel obnovljivih izvora energije s 35 na više od 50 posto. Taj cilj planira postići revitalizacijom, odnosno povećanjem snage i proizvodnje postojećih hidroelektrana, izgradnjom novih hidroelektrana te ulaganjima u vjetroelektrane, sunčane elektrane i ostale obnovljive izvore energije.

Javno objavljenim Pozivom za iskazivanje interesa za razvoj i prodaju projekata obnovljivih izvora energije HEP je pozvao na suradnju zainteresirane jedinice lokalne samouprave (gradove i općine) zainteresirane za izgradnju sunčanih elektrana. Jedinice samouprave morale su izraditi projektnu dokumentaciju i izdati građevinske dozvole prije prijenosa projekta na HEP.

3.2. PRAVNI ASPEKTI I USKLAĐENOST

Procedura provođenja postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provedena je prema nacionalnoj regulativi tijekom 2019.. za sunčanu elektranu Korlat te je izdano rješenje da nije potrebno provesti potpunu procjenu utjecaja na okoliš.

Provedena je neovisna analiza eventualnih nedostataka (gap analiza) provedenih procedura procjene i postupaka izdavanja dozvola na nacionalnoj i lokalnoj razini u odnosu na Okolišnu i socijalnu politiku i Izvedbene zahtjeve Europske banke za obnovu i razvoj. Utvrđeni nedostaci korišteni su u pripremi Okolišnog i socijalnog akcijskog plana (ESAP) i kao za dio paketa objavljivanja podataka koji uključuje i ovaj Netehnički sažetak i Plan uključivanja dionika.

Plan uključivanja dionika pruža okvir za aktivnosti savjetovanja i informacije o projektu, uključujući utvrđivanje potencijalnih dionika, metode savjetovanja i potrebnu evidenciju.

3.3. TRENUTNA SITUACIJA U POGLEDU OKOLIŠNIH I SOCIJALNIH PITANJA

Trenutna situacija u pogledu okolišnih i socijalnih pitanja u okviru projekta prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica 3-1: Polazno stanje za SE Korlat

Područje	Polazno stanje
Klimatski čimbenici i klimatske promjene	Prema Köppenovoj klasifikaciji klime, područje zahvata ima Cfs's"b klimu. Šire područje zahvata ima umjereno toplu kišnu klimu. Ljeti dominiraju bezgradijentna polja tlaka zraka s povremenim razvojem konvektivne naoblake i pljuskovima kiše. Hladno doba godine od studenog do ožujka karakteriziraju česte ciklonalne aktivnosti i prolasci hladnih fronti praćeni jakim, a često i olujnim vjetrom. Posebna karakteristika zimskog razdoblja je česta bura – mahovit vjetar koji doseže i olujnu jačinu.
Kvaliteta zraka	Prema važećoj Uredbi o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske (NN 1/14), zahvat se nalazi u zoni HR 5. Kvaliteta zraka prema razini onečišćujućih tvari u području cijele zone HR 5 ocjenjena je kao kvaliteta prve kategorije, a s obzirom na ozon u zraku kao kvaliteta druge kategorije pri čemu se razina onečišćenosti za ozon odnosi i na zaštitu vegetacije.
Geološke karakteristike	Šire područje zahvata izgrađeno je od propusnih krednih vapnenaca i vapnenačkih breča i djelomično propusnih dolomita i laporovitih vapnenaca, a manji dio od nepropusnih klastita.
Voda	Lokacija zahvata nalazi se na vodnom tijelu koje je klasificirano kao grupirano vodno tijelo podzemne vode JKGN_08 – RAVNI KOTARI Na širem području zahvata dva su površinska vodna tijela: Vodno tijelo JKRN0122_001, Novigradska jaruga i Vodno tijelo JKRN0107_001, Kličevica - jaruga Lokacija zahvata je izvan područja opasnosti od poplava. Planirani zahvat smješten je izvan zona sanitarne zaštite izvorišta.
Tlo	Lokacija zahvata nalazi se na području na kojem dominira smeđe tlo na vapnencu (kalkokambisol) koje je plitko tlo i formira se isključivo na tvrdim i čistim vapnencima ili dolomitima koji imaju manje od 1% netopivog ostatka.
Bioraznolikost	Na području zahvata intenzitet antropogenih utjecaja u prošlosti je bio manji pa je teren u velikoj mjeri obrastao grmovima od kojih su najznačajniji: smrika (<i>Juniperus oxycedrus</i>), bijeli grab (<i>Carpinus orientalis</i>), primorska krkavina (<i>Rhamnus intermedia</i>), drača (<i>Paliurus spina-christi</i>) i dr. Navedena vegetacija predstavlja jedan progresivni sukcesivni stadij, odnosno prijelaz od zajednice obične vlasulje i smilice (<i>As. Festuco-Koelerietum splendentis</i> H-ić 1975) (C.3.5.1.1.) prema zajednici primorske krkavine i drače s bijelim grabom (<i>As. Rhamno-Paliuretum</i> Trinajstić 1995 subas. <i>Carpinetosum orientalis</i> H-ić. 1963) (D.3.1.1.1.). Zbog toga ova zajednica predstavlja prvi progresivni stupanj u sukcesiji vegetacije kamenjarskih pašnjaka. Zbog izrazito nepovoljnih ekoloških, prije svega edafskih uvjeta, ta sukcesija ide vrlo sporo. Prema karti prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa na širem području kartirano je nekoliko stanišnih tipova: - Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone (C.3.5.1.) - Dračik drače s trnovitom krkavinom (D.3.1.1.1.) - <i>Juniperus oxycedrus</i> (D.3.4.2.3. Sastojine oštrogličaste borovice) Neki dijelovi područja zahvata nalikuju tipovima staništa 62A0 Istočni submediteranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneratalia villosae</i>) i 5210 Šumolika tvrdolisna makija s <i>Juniperus</i> spp. naveden u Dodatku I. Direktive o staništima. Ovi tipovi staništa prisutni su na širem području (izvan područja zahvata). Također, unatoč činjenici da se radi o staništima navedenim u Dodatku I. Direktive o staništima, područje zahvata nije predviđeno za njihovu zaštitu. Drugim riječima, ovo područje ne predstavlja važno mjesto za očuvanje ovih staništa. Procijenjena je prisutnost važne flore i faune u području zahvata. U području zahvata je, zbog sukcesije i erozije tla, očekivana biljna raznolikost niska. Na području zahvata također se ne očekuje agregiranje ključnih vrsta flore i faune.
Zaštićena područja	Planirani zahvat nalazi se izvan zaštićenih područja prirode.
Ekološka mreža	Zahvat nije planiran unutar područja ekološke mreže Natura 2000.
Šuma	U području zahvata ili u blizini njega nema šuma.

Područje	Polazno stanje
Kulturna baština	U neposrednoj blizini zahvata nema zaštićenih kulturnih dobara.
Geomorfologija	Područje zahvata pripada ravnokotarskom zaobalnom prostoru. Najvažniji oblici reljefa: koljeničaste anomalije dolina, zone spajanja više dolina, ravnocrtna dolina te strme padine nastali su u zonama rasjeda. Na užem području zahvata nalazi se vrh Čardak (175 m), zatim Brezina (208 m) te Kašić Banjevački (207 m).
Korištenje i namjena površina	Trenutna namjena zemljišta na lokaciji je: vjetroelektrana.
Vizualne značajke krajobraza	Prema krajobraznoj regionalizaciji Hrvatske, područje zahvata se nalazi unutar krajobrazne jedinice Sjeverno-dalmatinska zaravan. Lokacija zahvata se nalazi na području karbonatne krške zaravni s vrlo blagim uzdizanjem terena. Zaravan se, kao i okolna uzvišenja i polja, pruža u smjeru sjeverozapad-jugoistok.
Stanovništvo	Planirani zahvat nalazi se u Zadarskoj županiji, na administrativnom području Grada Benkovca, u blizini naselja Korlat. Grad Benkovci prema Popisu stanovništva iz 2021. godine ima ukupno 9917 stanovnika. Naselje Korlat prema Popisu stanovništva iz 2021. godine ima 283 stanovnika.
Vlasništvo	Vlasnik zemljišta: Republika Hrvatska, Energetski park Korlat d.o.o. ima pravo služnosti.
Sustav javnog prijevoza i/ili prijevoza specifičnog za lokaciju	Lokacija zahvata nalazi se oko 7 km sjeverozapadno od Benkovca i oko 2,5 km sjeveroistočno od naselja Korlat i zapadno od državne ceste D27 Karin-Benkovac, u katastarskoj općini Korlat.

3.4. DOSADAŠNJI TIJEK RAZVOJA PROJEKTA

Tijekom 2017. godine HEP grupa postavila je strateške ciljeve u sklopu strategije HEP 2030. u svrhu ispunjavanja određenih ciljeva održivog razvoja sukladno Programu Ujedinjenih naroda za održivi razvoj 2030. Jedan od glavnih ciljeva je promicanje učinkovite uporabe energije među kupcima te razvoj i korištenje obnovljivih izvora energije. Od 2018. do danas HEP je objavljivao Pozive za iskazivanje interesa zainteresiranim jedinicama lokalne samouprave (gradovima i općinama) te je potpisao više ugovora kojima se općenito definiraju obveze gradova/općina za izradu idejnih projekata i izdavanje građevinskih dozvola nakon čega HEP preuzima projekte sunčanih elektrana. Istodobno HEP razvija vlastite projekte sunčanih elektrana. SE Korlat je projekt koji razvija HEP.

Za sunčanu elektranu Korlat, procedura provođenja postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provedena je prema nacionalnoj regulativi tijekom 2019..

SE Korlat ima izdanu lokacijsku i građevinsku dozvolu.

Detaljne informacije o dosadašnjem tijeku razvoja projekta predstavljene su u Planu uključivanja dionika.

3.5. RAZMATRANJE ALTERNATIVA

Namjena SE Korlat je proizvodnja električne energije direktnom pretvorbom energije Sunčevog zračenja i isporuka iste u elektroenergetsku mrežu. Prema prostorno-planskoj namjeni i razgraničenju površina koje određuje Prostorni plan Zadarske županije (Službeni glasnik Zadarske županije, brojevi 2/01, 6/04, 2/05, 17/06, 25/09, 3/10, 15/14 i 14/15) lokacija SE KORLAT se nalazi unutar „planiranog područja za iskorištavanje energije vjetra“. Provedbenim odredbama Plana određeno je da se, sukladno mogućnostima konfiguracije terena i koncepcije vjetroelektrane, dozvoljava u okviru vjetroelektrane (vjetroparka) planiranje solarnih elektrana i ostalih pogona za korištenje sunčeve energije. Na predmetnom prostorno planskom području – području za iskorištavanje energije vjetra, izgrađena je vjetroelektrana Korlat (VE Korlat), za koju je 2021. godine ishoda Uporabna dozvola.

Prednost/komplementarnost izgradnje SE KORLAT u sklopu obuhvata VE Korlat je korištenje istog prostora za proizvodnju električne energije, odnosno zauzeće prostora je manje nego u slučaju zasebnog prostora za sunčanu elektranu te zasebnog prostora za vjetroelektranu (vjetropark), kao i mogućnost korištenja iste infrastrukture. Za potrebe priključenja SE KORLAT na prijenosnu mrežu primarno se planira korištenje infrastrukture koja je izgrađena za potrebe priključenja VE Korlat na elektroenergetsku mrežu, tj. TS 33/110 kV Korlat i 2xDV 110 kV za priključak na postojeći DV 110 kV Obrovac (Benkovac)-Zadar. Također, za cestovni priključak do lokacije SE KORLAT planira se iskoristiti postojeći put, kao i za sva postojeća mreža internih prometnica. Dodatno, vođenje i upravljanje obaju proizvodnih objekata vodit će se i koordinirati iz tog mjesta.

Detaljna procjena alternative „bez projekta“ usporila bi put prema ostvarenju strateških ciljeva održivog razvoja HEP-a koji se odnose na diverzifikaciju i veće korištenje obnovljivih izvora energije.

---

4. OPIS PROCEDURE

Procedura provođenja postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provedena je prema nacionalnoj regulativi u razdoblju 2019. - 2021. U skladu s nacionalnim zakonodavstvom o zaštiti okoliša uključuje opis projekata, lokaciju, karakteristike projekata, opis potencijalnih značajnih učinaka na okoliš i prijedlog mjera za ublažavanje (ako postoje). Tijekom postupka na web stranici Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja objavljene su informacije za javnost s opisima projekata i prepoznatim utjecajima na okoliš. Organizirane su javne rasprave u trajanju od 30 dana.

Za SE Korlat organizirano je javno objavljivanje podataka u postupku izdavanja lokacijskih/građevinskih dozvola pri čemu je nadležno tijelo provelo aktivnosti informiranja vlasnika okolnih parcela o projektnim aktivnostima i osiguralo uvid u projektnu dokumentaciju.

Za SE Korlat u postupku donošenja prostornih planova provedeno je savjetovanje s javnošću putem nekoliko organiziranih javnih rasprava, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Nacrti prostornih planova objavljeni su na web stranicama gradova/općina te su bili dostupni u tiskanom obliku u službenim prostorijama gradova/općina.

Organizirane su dodatne konzultacije tijekom postupaka utvrđivanja opsega potrebe Strateške procjene utjecaja za izmjene prostornih planova.

Osim toga, za ovaj projekt razvijen je Plan uključivanja dionika (SEP) u skladu s Izvedbenim zahtjevom 10 EBRD-a, kako bi se osigurala identifikacija dionika i objavilo dovoljno informacija o problemima i utjecajima koji proizlaze iz projekta, te kako bi se tijekom provedbe projekta s utvrđenim dionicima provelo svrsishodno savjetovanje na kulturološki primjeren način.

---

5. PREGLED KORISTI ZA OKOLIŠ, MJERE ZA UBLAŽAVANJE I UPRAVLJANJE NEGATIVNIM UČINCIMA

Procjena utjecaja na okoliš temelji se na utvrđenim metodologijama procjene i konzervativnim pretpostavkama kojima se utvrđuje utjecaj projekta i predlažu mjere ublažavanja za smanjenje negativnih utjecaja.

Planirani Zahvat tijekom rada neće imati štetnih emisija u zrak pa se ne očekuje negativan utjecaj na kakvoću zraka u operativnoj fazi. Projekt ima pozitivan utjecaj na okoliš; proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora energije (solarna energija). Prelaskom na obnovljive izvore energije smanjuju se emisije onečišćujućih tvari u zrak u odnosu na elektrane a pogonom na fosilna goriva, što rezultira ukupnim pozitivnim učinkom na kvalitetu zraka i usklađeno je s politikom klimatskih promjena.

Provedba projekta rezultirat će dugoročnim koristima za okoliš, uključujući sljedeće:

- Povećanje udjela proizvedene energije iz obnovljivih izvora i postizanje ciljeva iz Strategije niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu.
- Doprinos ostvarenju strateških održivih ciljeva HEP-a definiranih strateškim dokumentom HEP 2030.

Sažetak identificiranih utjecaja i planiranih mjera za ublažavanje takvih utjecaja tijekom faze izgradnje prikazan je u nastavku za svaki pojedini segment.

- Kvaliteta zraka

U fazi izgradnje projekta, građevinski radovi će uključivati izravnavanje površina, zemljane radove i pripremu internih neasfaltiranih prometnica. Sve ove aktivnosti uzrokuju emisije određene količine prašine u zrak. Najveći uzrok smanjenja kvalitete zraka tijekom faze izgradnje su emisije prašine koje proizlaze iz rukovanja materijalima kao i produkti izgaranja fosilnih goriva od mehanizacije i motora vozila. Utvrđene su mjere ublažavanja kako bi se smanjio utjecaj na kvalitetu zraka. To uključuje korištenje odgovarajuće opreme, natkrivanje prijevoznih sredstava i zalijevanje pristupnih cesta vodom.

- Bioraznolikost i očuvanje prirode

Lokacija sunčane elektrane Korlat nalazi se izvan područja Natura 2000 i izvan zaštićenih područja i kritičnih staništa čime se omogućuje izbjegavanje i prevencija rizika od štetnih utjecaja. Lokacija SE Korlat je smještena na travnjaku koji je u procesu progresivne sukcesije koja vodi obnovi šumske vegetacije te je na području planirana izgradnja. Na području sunčane elektrane Korlat smještena je vjetroelektrana u funkciji, te će se koristiti dio postojeće infrastrukture (neasfaltirane pristupne ceste, trafostanica). Odgovarajuće mjere ublažavanja za izbjegavanje negativnih utjecaja propisane su u postupku ocjene o potrebi provođenja procjene utjecaja zahvata na okoliš, kao i u Okolišnom i socijalnom akcijskom planu. Mjere se većinom odnose na zadržavanje postojeće vegetacije gdje je to moguće, rekultivaciju drveća/biljaka po završetku građevinskih radova, održavanje travnate vegetacije, sprječavanje širenja invazivnih biljnih vrsta na području zahvata i sl.

- Kumulativni utjecaji

Kumulativni utjecaji javljaju se u slučaju kada se utjecaji u okviru novih zahvata kombiniraju s utjecajima drugih projekata (prošlih, sadašnjih ili budućih). Za procjenu kumulativnih utjecaja u okviru projekta sunčanih elektrana, proučena je dostupna prostorno-planska dokumentacija, web stranica Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja s podacima o provedenim postupcima ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i same procjene, te druga relevantna dokumentacija i informacije, s ciljem utvrđivanja moguće interakcije utjecaja s drugim prošlim, postojećim ili planiranim objektima/projektima/aktivnostima.

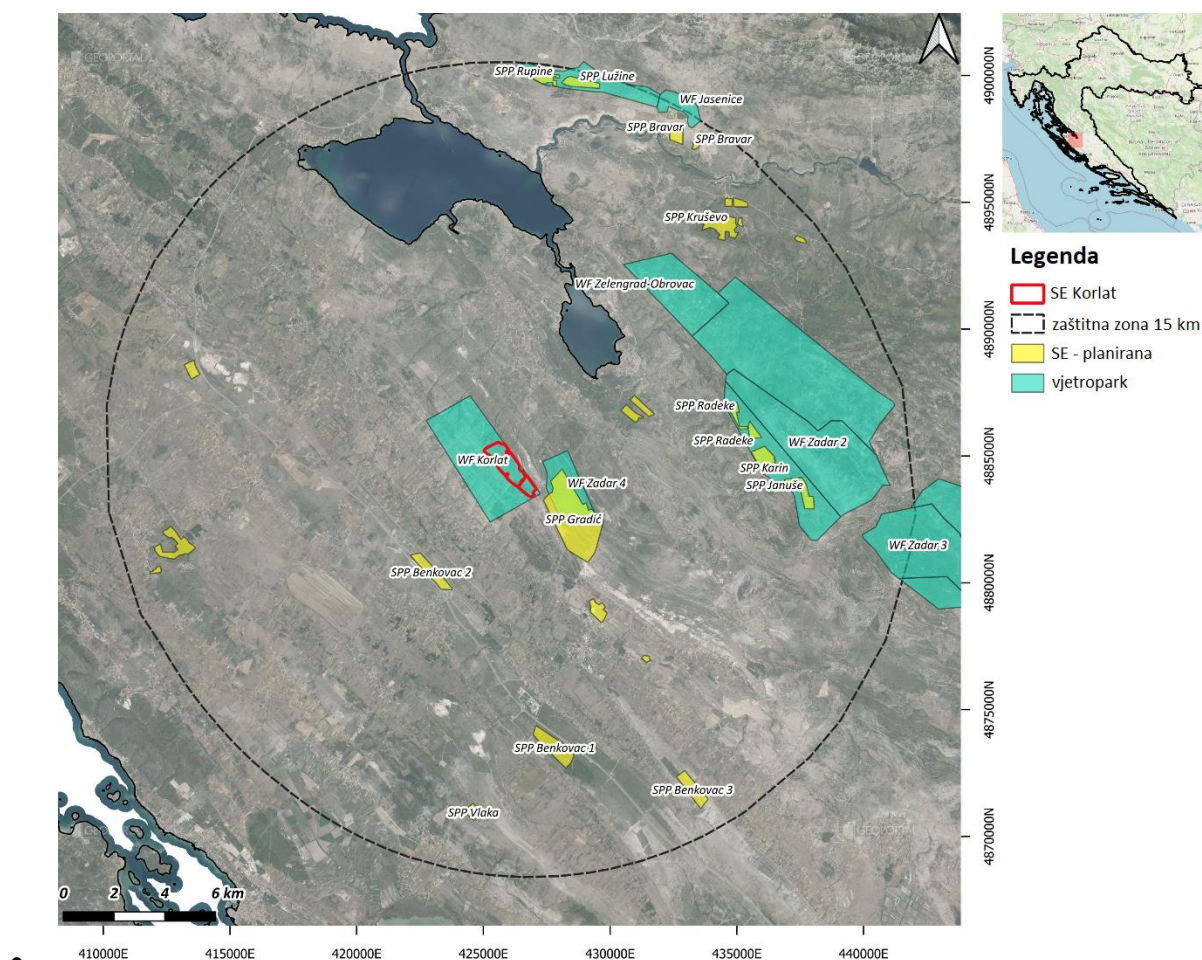

Detaljan opis kumulativnih utjecaja za sunčanu elektranu prikazan je u nastavku.

SE Korlat: Pošto se SE Korlat nalazi na lokaciji postojeće vjetroelektrane Korlat, za SE Korlat će se koristiti već postojeća infrastruktura (ceste, mrežni priključak, komunikacijski priključak) izgrađena za vjetroelektranu.

Prema provedenoj ne terenskoj analizi dokumentacije lokalnih prostornih planova, na lokaciji se nalaze i drugi postojeći ili planirani obnovljivi izvori energije:

- planirana sunčana elektrana SE Gradić na udaljenosti od 500 m istočno (proveden postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš ili postupak procjene utjecaja na okoliš),
- dva predviđena područja za sunčane elektrane na 5 km sjeveroistočno (lokacije predviđene prostornim planom),
- SE Benkovac 2 na udaljenosti od 5 km jugo-zapadno (proveden postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš ili postupak procjene utjecaja na okoliš),
- planirane sunčane elektrane na udaljenosti manjoj od 8 km sjeveroistočno (SE Radeke, SE Karin, SE Januše - proveden postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za PUO) i
- postojeće vjetroelektrane Zelengora-Obrovac, vjetroelektrana Zadar 2, vjetroelektrana Zadar 3.

Slika 5-1: Postojeći i planirani projekti u blizini (vjetroelektrane i solarne elektrane)

Izvor: mingor.gov.hr - Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
<https://geoportal.dgu.hr/> - Digitalna ortofoto karta u mjerilu 1: 5000-2020. godine, HEP
<https://ispu.mgipu.hr/#/> - Informacijski sustav prostornog uređenja

Planirana SE Korlat nalazi se unutar područja postojeće vjetroelektrane VE Korlat. S aspekta kumulativnih utjecaja, doći će do povećanja udjela antropogenih elemenata na području gdje već djeluju elementi VE Korlat.

- Planiranje i izmjene u korištenju zemljišta

Tijekom izvođenja građevinskih radova očekuju se manji negativni utjecaji na tlo u vidu iskopa zemljanog materijala i površinskog sloja humusnog tla. Prilikom postavljanja fotonaponskih modula može doći do strukturalnih oštećenja i zbijanja tla uzrokovanih kretanjem strojeva po površini tla i nepotrebnim zadržavanjem vozila na prostoru izvan pristupnih cesta. Ako se strojevi koriste na odgovarajući način, utjecaj zbijanja tla zbog kretanja teških strojeva bit će minimalan.

Tijekom faze rada ne očekuju se negativni utjecaji na tlo. Između redova i stringova fotonaponskih modula tlo će biti prekriveno humusom i travnatim pokrovom koji će se redovito održavati.

Lokacija SE Korlat smještena je na travnjaku koji je u procesu progresivne sukcesije koja vodi obnovi šumske vegetacije i koja će biti očišćena i uklonjena tijekom građevinskih radova.

- Utjecaj na vizualne značajke krajobraza

Tijekom faze izgradnje doći će do negativnog utjecaja na vizualne vrijednosti krajobraza zbog prisutnosti građevinskih strojeva, mehanizacije, materijala i pomoćne opreme. Međutim, radi se o privremenom utjecaju koji će trajati samo tijekom faze izgradnje.

Izgradnjom sunčane elektrane dugoročno će se promijeniti vizualne značajke krajobraza, prvenstveno zbog uklanjanja postojećeg vegetacijskog pokrova i uvođenja novih, antropogenih elemenata u sliku krajobraza (fotonaponskih panela). Detaljan opis utjecaja na krajobraz tijekom faze rada za svaku pojedinu sunčanu elektranu prikazan je u nastavku.

SE Korlat: Planirana SE Korlat nalazi se unutar područja postojeće vjetroelektrane VE Korlat. U ukupnoj površini planirana SE Korlat zauzima oko 40% površine vjetroelektrane VE Korlat. S aspekta kumulativnih utjecaja, doći će do povećanja udjela antropogenih elemenata na području gdje već djeluju elementi VE Korlat.

- Promet, buka

Utvrđene su povećane razine buke tijekom izvođenja građevinskih radova ovisno o udaljenosti od najbližih kuća unutar naselja u blizini sunčanih elektrana (većina sunčanih elektrana nalazi se izvan naselja, obično u područjima označenim kao gospodarske zone). HEP će imenovati odgovorne djelatnike za upravljanje zaštitom na radu. U fazi izgradnje izvođači su zakonski obvezni izraditi i provoditi mjere zaštite na radu sukladno Pravilniku o zaštiti na radu na privremenim gradilištima (NN 48/18). Izvođači su također odgovorni za postavljanje odgovarajućih sigurnosnih znakova koji upozoravaju na građevinske radove i kojima se osigurava sigurnost prometa na prometnicama, kao i sigurnost radnika. Građevinski radovi se smiju izvoditi samo u vremenu od 7 do 19 sati.

Sunčane elektrane u redovnom pogonu ne emitiraju značajne razine buke.

- Gospodarenje otpadom

Neadekvatno gospodarenje otpadom tijekom građevinskih radova moglo bi predstavljati rizik za onečišćenje površinskih i podzemnih voda te flore i faune. Kao mjera ublažavanja predviđena je provedba Plana gospodarenja otpadom s ciljem smanjenja količine otpada te sprječavanja stvaranja

otpada i pravilnog zbrinjavanja. HEP je odgovoran za nadzor rada izvođača u segmentu gospodarenja otpadom i ostalim zahtjevima navedenim u Okolišnom i socijalnom akcijskom planu. Izvođači građevinskih radova dužni su poduzeti sljedeće radnje:

- adekvatno gospodarenje otpadom
- evidencija količina nastalog otpada po vrstama otpada
- prikupljanje podataka o obradi/zbrinjavanju otpada.

Tijekom faze rada trebao bi biti na snazi Plan gospodarenja otpadom kojim se regulira zbrinjavanje otpada koji nastaje tijekom redovnog održavanja. Za fazu stavljanja izvan pogona Plan gospodarenja otpadom bit će pripremljen prije bilo kakvih radova na stavljanju izvan pogona i uključivat će procjenu utjecaja predloženih mjera na okoliš.

- Usklađenost s politikom, zakonodavstvom i drugim planovima

HEP posluje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom koje uređuje područja zaštite okoliša, rada, te zdravlja i sigurnosti. Natječajna dokumentacija i ugovor za izvođenje radova moraju biti usklađeni sa zahtjevima i standardima Europske banke za obnovu i razvoj koji propisuju sukladnost sa cjelovitom nacionalnom regulativom.

Sve lokacije gradilišta planirane su prostornim planovima. Za sunčanu elektranu proveden je postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš i zaključeno je da nije potrebna potpuna procjena utjecaja zahvata na okoliš. Sunčana elektrana Korlat ima izdanu građevinsku dozvolu.

---

6. PREGLED KORISTI ZA DRUŠTVO, POTENCIJALNI NEGATIVNI UTJECAJI, MJERE UBLAŽAVANJA I UPRAVLJANJA

Provedba projekta rezultirat će dugoročnim lokalnim društvenim koristima, uključujući prihode zbog zauzeća prostora sunčane elektrane prema jedinici lokalne samouprave (grad Benkovac).

- Utjecaj na zajednicu

Zdravlje i sigurnost zajednice rješavat će se provođenjem preporuka koje se detaljno navode u Okolišnom i socijalnom akcijskom planu.

Tijekom izgradnje moglo bi doći do smetnji uzrokovanih ograničenjima u korištenju pristupnih cesta, prijelazu stoke te bukom i prašinom od građevinskih radova. Izvođači građevinskih radova morat će pripremiti vlastite procedure s ciljem podizanja svijesti o planiranim građevinskim radovima koji bi mogli dovesti do poremećaja prometa. Izvođači su dužni koristiti odgovarajuću prometnu signalizaciju kako bi osigurali sigurnost prometa na javnim cestama i sigurnost radnika. HEP je odgovoran za nadzor rada izvođača u segmentu osiguranja signalizacije vezane uz građevinske radove i sigurnost prometa.

- Pitanja zaštite na radu, zdravlja i sigurnosti u zajednici

Kako bi se osiguralo učinkovito upravljanje izvođačima, pripremit će se natječajna dokumentacija koja će sadržavati sve mjere ublažavanja koje bi izvođači trebali implementirati ili kojih bi trebali biti svjesni. Potrebno je revidirati politike vezane uz radna i socijalna pitanja i uključiti ih u ugovore s izvođačima u skladu s Okolišnim i socijalnim akcijskim planom. Trebalo bi imenovati odgovarajuće kvalificirano osoblje za nadzor izvođača građevinskih radova.

- Upravljanje izvođačima

HEP će, usvajanjem i provođenjem odgovarajućeg sustava upravljanja, osigurati da izvođači radova na gradilištima ispunjavaju zahtjeve Okolišnog i socijalnog akcijskog plana. U skladu s tim bit će imenovana odgovorna osoba zadužena za sustav upravljanja izvođačima. Kod podugovaranja, klijent će uložiti razumne napore kako bi osigurao da treće strane uključe odgovarajuće zahtjeve u svoje ugovorne sporazume sa svojim podizvođačima.

- Kulturna baština

Inicijalni pregled prisutnosti elemenata kulturno-povijesne baštine u području zahvata napravljen je za potrebe postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za sunčanu elektranu Korlat . Provedenom ne terenskom analizom dokumentacije i dostupnih podataka o arheološkim nalazištima i kulturnoj baštini utvrđeno je da nema povijesnih i arheoloških spomenika ili artefakata kulturne baštine na gradilištima u području zahvata.

Procedura slučajnog nalaza trebala bi se provesti za sve lokacije tijekom građevinskih radova (uključujući odredbe o obavještanju mjerodavnih nadležnih tijela o pronađenim predmetima ili lokacijama; stručno osposobljavanje projektnog osoblja, pa tako i zaposlenika izvođača i podizvođača, za postupke koje treba slijediti u slučaju otkrića slučajnih nalaza; i osiguravanje područja nalaza radi sprečavanja svakog daljnjeg narušavanja njihove cjelovitosti ili njihova uništavanja.

- Utjecaj na postojeću infrastrukturu i javne usluge

Na planiranoj lokaciji SE Korlat već postoji vjetroelektrana koja je u funkciji te stoga već postoje ceste koje će se koristiti za dovoz građevinskog materijala i opreme, a predviđene su samo interne neasfaltirane prometnice. Tijekom iskopa rova za kabele za priključak sunčane elektrane na lokalnu električnu mrežu, potrebno je pažljivo pratiti i nadzirati radove kako bi se izbjegla moguća presijecanja s postojećom infrastrukturom.

- Radna snaga i uvjeti rada

Načelo jednakih mogućnosti i zaštite o diskriminacije propisano je Zakonom o radu i HEP kao poduzeće u državnom vlasništvu primjenjuje te propise. HEP će upravljati i nadzirati rad izvođača na način kako je propisano Zakonom o radu, kao i izvedbenim zahtjevima Europske banke za obnovu i razvoj koji se odnose na zabranu diskriminacije i jednake mogućnosti (tijekom natječajnog postupka i provođenjem redovitih kontrole tijekom posjeta gradilištu).

Izvođač treba osigurati da podizvođači/dobavljači primjenjuju iste standarde.

- Otkup zemljišta i preseljenje

Na temelju trenutnog stanja u okviru projekta nema potrebe za fizičkim preseljenjem. Malo je vjerojatno da će biti potrebno otkupiti privatna zemljišta.

Provedbom Okolišnog i socijalnog akcijskog plana, neizbježne aktivnosti vezane uz projekt koje bi mogle prouzročiti trajni ili privremeni gubitak prihoda za lokalno stanovništvo (tj. formalne ili neformalne korisnike, obiteljska gospodarstva/poljoprivredna gospodarstva) bit će svedene na minimum. Izradit će se Plan otkupa zemljišta i ponovnog uspostavljanja sredstava za život kako bi se ublažili ključni privremeni ili trajni utjecaji na život, uključujući gubitak prihoda za lokalno stanovništvo ili obiteljska gospodarstva/poljoprivredna gospodarstva koja su koristila obradivo zemljište.

HEP će biti odgovoran za razvoj i implementaciju Plana otkupa zemljišta i ponovnog uspostavljanja sredstava za život.

---

7. KOMUNIKACIJA

7.1. PLAN UKLJUČIVANJA DIONIKA

Za potrebe projekta pripremljen je Plan uključivanja dionika. Planom uključivanja dionika utvrđuju se relevantni dionici za svaku pojedinačnu sunčanu elektranu, definiraju se načini komunikacije i aktivnosti uključivanja i savjetovanja u fazama prije izgradnje i tijekom rada.

Plan uključivanja dionika uključuje pregled metoda, postupaka, politika i aktivnosti koje Klijent poduzima u svrhu pravodobnog uključivanja i informiranja dionika o mogućim učincima projekta.

Plan uključuje tablicu dionika u kojoj se navode svi relevantni utvrđeni dionici, kao i pojediniosti o najprikladnijim komunikacijskim kanalima i strategijama, zahtjevima za objavljivanje informacija i postupcima za zaprimanje i rješavanje pritužbi. Svi potencijalni dionici koji nisu uključeni u Plan mogu stupiti u kontakt s Klijentom kako bi dobili mjerodavne informacije i bili dodani u program uključivanja dionika.

U okviru Plana uključivanja dionika, posebnim programom omogućeno je organizirati neposredne aktivnosti angažmana i savjetovanja u trenutku kada dionici izraze određenu zabrinutost, uz redovne aktivnosti savjetovanja i objavljivanja podataka tijekom cijelog vijeka trajanja projekta. Plan uključivanja dionika uključuje i pritužbeni mehanizam s detaljima opisanim u nastavku.

7.2. PRITUŽBENI MEHANIZAM

Klijent mora biti svjestan pitanja koja dionike brinu u vezi s njegovim projektom te na njih pravodobno odgovarati. Stoga se uspostavlja pritužbeni mehanizam radi zaprimanja i lakšeg rješavanja prigovora i pritužbi dionika, poglavito onih koje se odnose na njegova okolišna i socijalna ostvarenja. Posebna pozornost bit će usmjerena na obuku osoblja koje će biti uključeno u proces upravljanja prigovorima i pritužbama. Pritužbeni mehanizam dostupan je svim uključenim dionicima, tj. zaposlenicima i ostalim zainteresiranim stranama, naročito pojedincima koji su pogođeni projektom.

Svi komentari ili nedoumice mogu se podnijeti tvrtki usmeno ili pismeno (poštom ili e-poštom) ili ispunjavanjem obrasca za pritužbe koji je sastavni dio Plana uključivanja dionika.

Pritužbe će se rješavati na sljedeći način:

- Zaprimanje se potvrđuje u roku od 5 radnih dana.
- Odgovor na pritužbu šalje se u roku od 30 radnih dana.

7.3. KONTAKT PODACI

Kontakt podaci za provedbu Plana uključivanja dionika su sljedeći:

Na pažnju: Dražen Lovrić
Energetski park Korlat d.o.o.
Tel: +385 1 6322 197
Adresa : Ulica grada Vukovara 37, 10000 Zagreb, Croatia
E-mail: SE_Korlat@hep.hr
Website: https://www.hep.hr/

Kontakt osoba za provedbu Plana uključivanja dionika dužna je prikupiti sve komentare i povratne informacije te ih na odgovarajući način dokumentirati.

Svi primljeni komentari procesuirat će se u skladu sa zahtjevima navedenim u Planu uključivanja dionika. Svi oblici i sadržaji komunikacije vezane uz pritužbeni mehanizam bit će pomno pregledani u svrhu procjene izvedivosti i provedbe promjena u odnosu na zahtjeve i interese te će sve strane biti obaviještene o ishodu.

Obrazac za pritužbe (na hrvatskom i engleskom jeziku) lako je dostupan na web stranici www.hep.hr – (pod izbornikom *Projekti*) te u uredima pogođenih općina/gradova i na gradilištima.

